

Start promotieonderzoek naar oogcontact bij volwassenen met een autismespectrumstoornis (ASS), bij het Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen (SCOS) van Dimence

Januari 2023 zal Jos Boer bij het SCOS starten met een praktijkgericht promotieonderzoek, getiteld: 'Een waardige blik op oogcontact bij volwassenen met ASS'. Binnen dit promotieonderzoek zal gericht worden op betekenis van oogcontact vanuit het perspectief van volwassenen met ASS en hun eventuele wensen ter vermindering van klachten die als gevolg van afwijkend oogcontact worden ervaren.

Oogcontact is in zijn algemeenheid een fundamentele communicatievorm bij mensen en daardoor van grote betekenis voor het sociale leven. Veronderstelling is dat bij volwassenen met ASS dit oogcontact 'atypisch' verloopt, in de DSM-5 een 'abnormaliteit' genoemd. Ondanks decennia lang internationaal onderzoek naar oorzaak en betekenis van het 'atypische' van het oogcontact bij volwassenen met ASS is tot op heden nog niet tot een eenduidige bepaling daarvan gekomen. Een hypothese is dat dit komt omdat niet helder is wat onder 'typisch' oogcontact wordt verstaan. Of bij alle zogeheten 'neurotypische' volwassenen gesproken kan worden van 'typisch' oogcontact en of bij volwassenen met DSM-classificaties anders dan ASS mogelijk ook afwijkingen in het verloop van oogcontact bestaan. Meer inzicht daarin zal een genuanceerder beeld geven van het oogcontact bij volwassenen met ASS. Afgezien van het stigmatiserende van de gebruikte terminologie, blijken veel volwassenen met ASS daarnaast hinder te ervaren door het verloop van hun oogcontact zelf, in het gehele sociale en maatschappelijke domein. Mede daardoor is het opmerkelijk dat in wetenschappelijk onderzoek tot op heden nauwelijks het perspectief van deze populatie zelf is onderzocht.

Dit promotieonderzoek zal nadrukkelijk een focus hebben op het perspectief van volwassenen met ASS zelf. Ook zullen alle deelonderzoeken binnen het traject tot stand komen in co-design met deze populatie. Daarmee zal dit promotieonderzoek wereldwijd een van de eerste zijn dat systematisch het perspectief van volwassenen met ASS op hun oogcontact en wensen tot optimalisatie onderzoekt en hen hierbij betreft. Verwachting is dat door dit onderzoek een beter begrip zal worden verkregen van het verloop en de betekenis van oogcontact bij deze doelgroep. Een van de hypothesen is dat de begrippen 'typisch' en 'atypisch' oogcontact meer genuanceerd moeten worden gezien dan dat heden het geval is, wat zou kunnen resulteren in vermindering van stigma bij volwassenen met ASS. Ook is een verwachting dat door de inzichten die zullen worden verkregen over oogcontact bij volwassenen met ASS, een betere omgang hiermee zal kunnen worden gerealiseerd voor henzelf, hun steunsysteem en zorgverleners. Daardoor zal effectiever kunnen worden gewerkt aan optimalisatie, wat niet alleen een positieve weerslag zal hebben op interactie op zelf, maar op elk sociaal en maatschappelijk deelgebied. Hier vloeit een andere verwachting uit voort, namelijk dat het uitkomsten uit het promotieonderzoek een positief effect kan hebben op herstel, veerkracht en zelfregulatie.